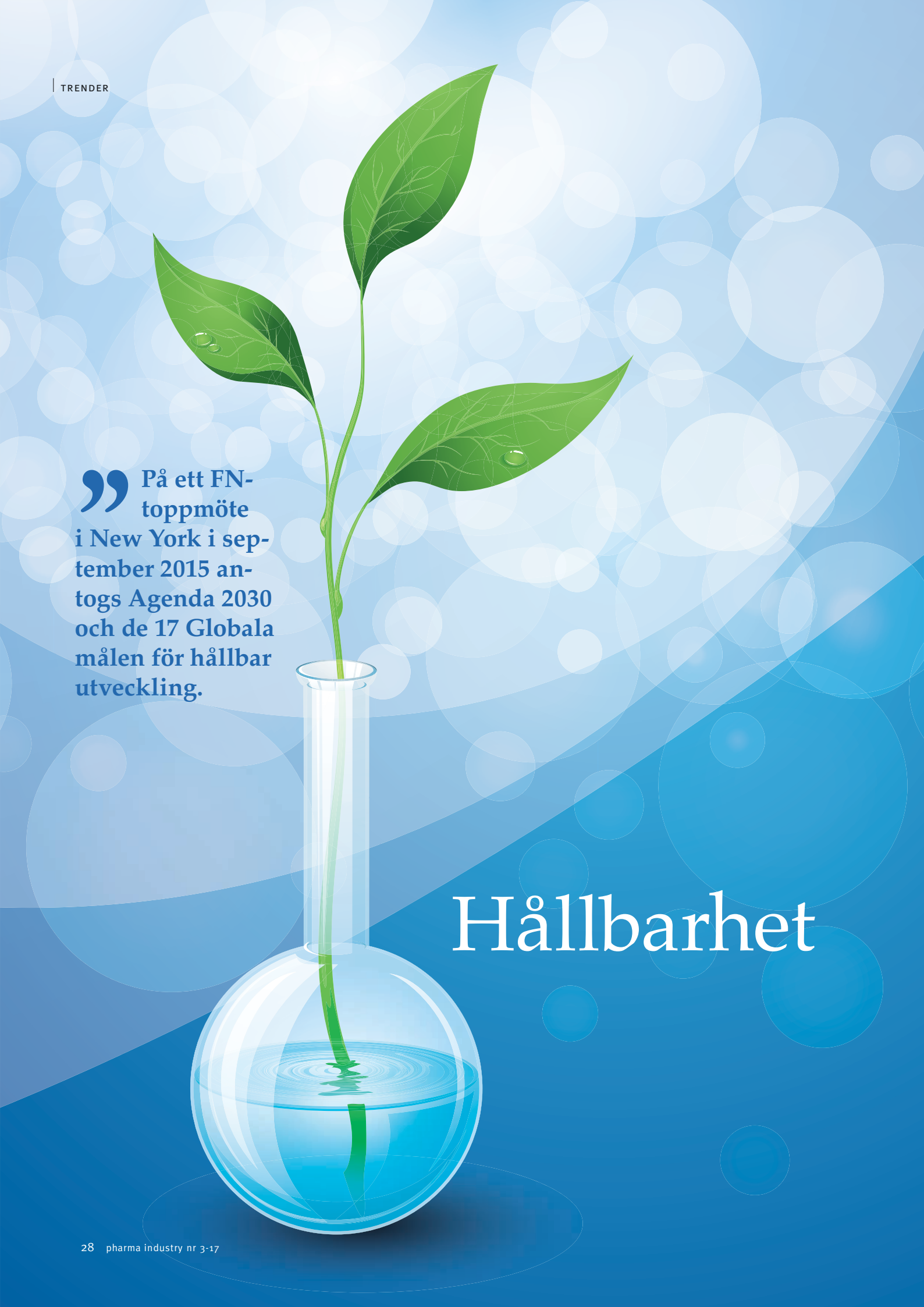

”På ett FN-toppmöte i New York i september 2015 antogs Agenda 2030 och de 17 Globala målen för hållbar utveckling.

Hållbarhet

3 TIPS FÖR HÅLLBARHETS-KOMMUNIKATION

- Anpassa företagets hållbarhets-kommunikationen efter svenska förhållanden.
- Storytelling räcker inte längre utan nu krävs storydoing: Lyft goda exempel från till exempel tillverk-ning, vattenrening, elproduktion.
- Ett bra hållbarhetsarbete stärker arbetsgivarvarumärket, det är vik-tigt för att behålla sina talanger och rekrytera de bästa.

Att arbeta med hållbarhet ses inom många branscher som en hygienfaktor. På grund av lagstiftning, värdet av ett starkt arbets-givarvarumärke och konkurrensfaktorer lägger många företag stora resurser på hållbarhetsrapporter och att kommunicera ut sitt arbete med miljö och sociala frågor. För läkemedelsindustrin ser det inte ut så. Kommuner och landsting lägger ofta stor vikt vid pris vid upphandlingar. Nya rikt-linjer kring offentlig upphandling och FN:s 17 Globala mål kan dock innebära en ny tid för läkemedelsindustrin. Det skriver **Tina Österlind** och **Johan Holmer**, Gullers Grupp.

och kommunikation i läkemedelsindustrin

På ett FN-toppmöte i New York i september 2015 antogs Agenda 2030 och de 17 Globala målen för hållbar utveck-ling. Huvudfokus i de globala målen är social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. I Sverige har regeringen instiftat en delegation för att arbeta med Agenda 2030 och de globala målen, Agenda 2030-delegationen. Uppgiften är att se till att Sverige möter de globala mål som har satts upp.

Ann-Sofie Hörlin, expert på strategisk hållbarhet på kommunikationsbyrån Gullers Grupp menar att de 17 Globala målen kommer att påverka offentlig sektor och upphandlingar framöver.

– Även läkemedelsindustrin bör se över sina hållbarhets- och affärsmål och anpassa dem efter de 17 Globala målen som skall nås till 2030. De ger en bra riktlinje eftersom det nationella genomförandet inkluderar kommuner och landsting liksom statliga myndigheter och Regeringskansliet. Det är här som arbetet med de nya utvecklingsmålen måste ske i praktiken. Kan läkemedelsföretagen hjälpa upphandlande myndigheter i denna utmaning ses det som mycket positivt.

Bengt Mattson, hållbarhetschef på Pfizer och sakkunnig inom hållbar utveckling på LIF – de forskande läkemedelsföretagen, menar att arbetet med hållbarhet inom läkemedelsindustrin generellt är bra i Sverige.

– I jämförelse med den globala läkemedelsindustrin är det ingen tvekan om att Sverige har varit ledande. Jag skulle tro att det beror på att vi har haft en stark inhemsk läkemedelsindustri, god kompetens och en närhet till intressenter och beslutsfattare. Sen har svenska Läkemedelsverket varit den läkemedelsmyndighet i världen som har drivit hållbarhetsagendan starkast jämfört med sina systerorganisationer världen.

Samtidigt framhåller han att branschen ligger efter.

– Det beror delvis på att företag i många andra branscher har sett marknadspotentialen i att uppfattas som ett hållbart företag. Så ser inte marknaden ut på läkemedelssidan eftersom lägsta pris nästan alltid vinner offentliga upphandlingar av konkurrensutsatta läkemedel. Det hoppas jag på att se en förändring av.

Förslag från regeringen

Förutom de 17 Globala målen finns det andra politiska beslut som kan påverka läkemedelsupphandlingar i framtiden. I juni 2016 presenterade regeringen en nationell upphandlingsstrategi som bland annat tar upp miljömässig offentlig upphandling och hur offentlig upphandling ska bidra till social hållbarhet. Strategin riktar sig främst till statliga myndigheter men är även vägledande för kommuner och landsting. Detta kan tänkas vara ett steg mot att hållbarhet blir viktigare vid offentlig upphandling. Ett steg Bengt Mattson hoppas och tror att vi kommer att få se.

– Alla förändringar tar lång tid men på 5–10 års sikt är det centralt att det i offentliga upphandlingar tas hållbarhetshänsyn. Inte bara att man ställer krav och kriterier i själva anbudsförfarandet utan att de svar som levereras från industrin faktiskt utgör en del av beslutsunderlaget.

Ann-Sofie Hörlin menar att sådana krav kan vara en anledning till att redan nu utveckla arbetet med rapportering om hållbarhet.

– På längre sikt kostar inte hållbarhetsarbetet; det innebär för höga kostnader och stora risker att till exempel inte ha koll på hela tillverkningsprocessen när miljökraven ökar.

Vinster av ett hållbarhetsfokus

I sin roll som hållbarhetschef på Pfizer driver Bengt Mattson bloggen ansvarsblogg.se. Där skriver han sedan nästan 10 år tillbaka om sitt dagliga arbete och hållbarhet kopplat till läkemedelsindustrin. Han menar att bloggen är ett sätt att testa vad som kan och får kommuniceras kring hållbarhet i en bransch som traditionellt är restriktiv med vad som får sägas.

– Läkemedelsindustrin är ovan att kommunicera direkt till allmänheten. Vad är det vi ska kommunicera och vad får vi kommunicera? Bloggen är ett sätt att känna på vad man kan säga och om en sådan här kommunikationskanal får något genomslag.

Även om det kan dröja innan hållbarhet syns i skallkraven vid upphandlingar menar Ann-Sofie att hållbarhetskommunikation kan skapa trovärdighet både externt och internt i företaget.

– Det är viktigt att vara transparent, annars blir man inte övertygande. Beskriv de risker företaget har, hur de hanteras och kommer att hanteras. Det skapar trovärdighet både externt och internt och får de anställda att känna en stolthet. En annan viktig sak är att anpassa budskapet för den svenska marknaden. Det går inte bara att översätta text från koncernens webbplats. Det lyser igenom direkt hos både externa aktörer och medarbetare.

Mycket tyder på att förändringar är att vänta. Ett ökat tryck på offentlig sektor att ha ett starkare fokus på hållbarhet och FN:s Globala mål, gör att det så småningom kommer att ske förändringar i hur läkemedel upphandlas och används.

TINA ÖSTERLIND,
Senior kommunikationsrådgivare
Gullers Grupp

JOHAN HOLMER,
kommunikationsrådgivare
Gullers Grupp